

Datum
2019-10-17

Diarienummer
MH-2019-1251

Tf Miljöchef
Lillian Fagerhus
lillian.fagerhus@trelleborg.se
0410-73 32 57

Samhällsbyggnadsnämnden

Revidering av taxa för Trelleborgs kommuns offentliga kontroll inom livsmedelslagstiftningen

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att

1. Godkänna förvaltningens förslag till revidering av taxa för kommunens offentliga kontroll enligt livsmedel- och foderlagsstiftningen.
2. Skicka taxan till kommunstyrelsen för fastställande i kommunfullmäktige och att taxan ska gälla från och med den 14 december 2019.

Sammanfattning

Den 14 december 2019 träder EU:s nya kontrollförordning (EU) 2017/625 i kraft. För att säkerställa att kommunen har möjlighet att ta betalt för livsmedelskontrollen efter årsskiftet måste taxan anpassas efter den nya kontrollförordningen. Den nya förordningen innehåller ett antal nya begrepp, till exempel införs begreppet annan offentlig verksamhet och begreppet extra offentlig kontroll försvinner.

Om justeringar inte görs kommer taxan efter den 14 december delvis bygga på ett regelverk som inte längre gäller. Och om taxan inte fastställs innan årsskiftet, kan förvaltningen inte ta betalt för livsmedelskontrollen.

SKL har tagit fram underlag till nya taxebestämmelser som bygger på tidigare underlag men som uppdaterats med hänsyn till den nya kontrollförordningen. Genom dessa ändringar kan kommunerna ta ut årsavgifter, registreringsavgifter och avgifter för arbetsuppgifter som omfattas av det tidigare begreppet extra offentlig kontroll under 2020.

Med anledning av detta har förvaltningens miljöavdelning tagit fram en reviderad taxa för kommunens offentliga kontroll enligt livsmedel- och foderlagsstiftningen. Taxan bygger på Livsmedelsverkets modell för risk- och erfarenhetsklassning av livsmedelsverksamheter. Timavgiften ligger till grund för allt uttag av avgifter inom kontrollen.

En reviderad taxa medför att det blir en enhetlig taxa för all offentlig kontroll. Timavgiften indexregleras med 2,7 % (PKV) från 1125 till 1155 kronor för offentlig kontroll.

Beskrivning av ärendet

Den 14 december 2019 träder EU:s nya kontrollförfordning (EU) 2017/625 i kraft. För att säkerställa att kommunen har möjlighet att ta betalt för livsmedelskontrollen efter årsskiftet måste taxan anpassas efter den nya kontrollförfordningen. Den nya förfordningen innehåller ett antal nya begrepp, till exempel införs begreppet annan offentlig verksamhet och begreppet extra offentlig kontroll försvinner.

Om justeringar inte görs kommer taxan efter den 14 december delvis bygga på ett regelverk som inte längre gäller. Och om taxan inte fastställs innan årsskiftet, kan förvaltningen inte ta betalt för livsmedelskontrollen.

Med anledning av detta har förvaltningens miljöavdelning tagit fram en reviderat taxa för kommunens offentliga kontroll enligt livsmedel- och foderlagsstiftningen. Förslaget bygger på Livsmedelsverkets modell för risk- och erfarenhetsklassning av livsmedelsverksamheter. Som stöd för beräkning av taxan har förvaltningen använt Sveriges kommuner och Landstings (SKL:s) beräkningsgrund för taxesättning inom livsmedelskontrollen. Timavgiften ligger till grund för allt uttag av avgifter inom kontrollen.

En reviderad taxa medför att det blir en enhetlig taxa för all offentlig kontroll. Timavgiften indexregleras med 2,7 % (PKV) från 1125 till 1155 kronor för offentlig kontroll.

Som jämförelse har kommuner i södra Skåne följande timtaxor:
Vellinge tar 1130 kronor för offentlig kontroll - gällande från 2020.
Ystad-Österlänregionens miljöförbund tar 1271 kronor för offentlig kontroll - gällande från 2020.
Skurup tar 1265 kronor för offentlig kontroll - gällande från 2020.

Bakgrund

Den 14 december 2019 träder EU:s nya kontrollförfordning (EU) 2017/625 i kraft. För att säkerställa att kommunen har möjlighet att ta betalt för livsmedelskontrollen efter årsskiftet måste taxan anpassas efter den nya kontrollförfordningen. Den nya förfordningen innehåller ett antal nya begrepp, till exempel införs begreppet annan offentlig verksamhet och begreppet extra offentlig kontroll försvinner.

Om justeringar inte görs kommer taxan efter den 14 december delvis bygga på ett regelverk som inte längre gäller. Och om taxan inte fastställs innan årsskiftet, kan förvaltningen inte ta betalt för livsmedelskontrollen.

År 2020 kommer att bli ett speciellt år för livsmedelskontrollen eftersom flera regelverk som berör kontrollen har förändrats eller är under förändring.

Som utgångspunkt gäller att de kommunala dokument som innehåller hänvisningar till den nu gällande kontrollförfordningen (EG) 882/2004 behöver ändras före årsskiftet.

SKL har tagit fram underlag till nya taxebestämmelser som bygger på tidigare underlag men som uppdaterats med hänsyn till den nya kontrollförordningen. Med dessa ändringar kan kommunerna ta ut årsavgifter, registreringsavgifter och avgifter för arbetsuppgifter som omfattas av det tidigare begreppet extra offentlig kontroll under 2020. Eftersom förordningsändringarna inte är kända när underlaget skrivs och förändringar i bland annat livsmedelslagen kommer att antas längre fram kommer kommunerna antagligen behöva ta upp taxan för beslut igen under senare delen av 2020.

Extra offentlig kontroll

Begreppet extra offentlig kontroll försvinner i och med den nya kontrollförordningen. De åtgärder som i dagsläget omfattas av extra offentlig kontroll, det vill säga när en verksamhet uppvisar brister, kommer istället att omfattas av begreppet offentlig kontroll.

Offentlig kontroll

Definitionen kvarstår i den nya kontrollförordningen och åsyftar den operativa kontroll som den behöriga myndigheten utför för att kontrollera överensstämmelse med bland annat foder- och livsmedelslagar.

Annan offentlig verksamhet

Ett nytt begrepp som införs i och med den nya kontrollförordningen och som omfattar behöriga myndighetens övriga kontrollåtgärder, som till exempel registrering, godkännande, utfärdande av intyg, föreläggande med mera. Begreppet införs i svensk rätt först senare under 2020.

Grunden för kommunernas avgiftsuttag är i dag kontrollförordning (EG) 882/2004 och den svenska regleringen som finns i livsmedelslagen (2006:804), livsmedelsförordningen (2006:813) och förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

Bestämmelserna i nya kontrollförordningen (EU) 2017/625 ersätter den 14 december reglerna i den nu gällande, men ändringar för att anpassa den svenska livsmedelslagen kommer att ske först under 2020. Regeringen har dock aviserat att ändringar under senhösten 2019 ska göras i bland annat förordning 2006:1166, som kommer att behålla sitt gamla SFS-nummer.

För de kommunala kontrollavgifterna innebär detta att de avgifter som ryms inom det nu gällande bemyndigandet i 28 § livsmedelslagen kan tas ut. I en övergångsperiod – innan livsmedelslagen ändrats – gäller därför att avgift får tas ut för offentlig kontroll, prövning och registrering. Det nu gällande bemyndigandet omfattar inte det nya uttrycket annan offentlig verksamhet som alltså kommer att genomföras senare i svensk rätt.

Årlig kontrollavgift

Årliga avgifter för offentlig kontroll kan tas ut för 2020. Årlig kontrollavgift regleras från och med den 14 december 2019 i art 78 av EU:s nya kontrollförordning. Avgiftsuttaget har stöd i 28 § livsmedelslagen i den nuvarande lydelsen. Förordning 2006:1166 kommer enligt uppgift från departementet att justeras med hänsyn till den nya kontrollförordningen.

Avgifter för registrering

Avgifter för registrering av livsmedelsanläggning kan tas ut för 2020. Enligt den nya kontrollförordningen omfattas registrering av begreppet annan offentlig verksamhet, men registrering ryms inom bemyndigandet i 28 § livsmedelslagen, vilket innebär att avgift kan tas ut. Stöd för att de kommunala kontrollmyndigheterna är behöriga myndigheter finns i 23 § livsmedelsförordningen och 13 § i den nuvarande lydelsen av 2006:1166.

Avgift för uppföljande kontroll som inte var planerad och utredning av klagomål

Avgifter för arbetsuppgifter som motsvarar extra offentlig kontroll kan tas ut under 2020. Begreppen behöver revideras i taxebestämmelserna. SKL:s underlag för taxebestämmelser har justerats och begreppet extra offentlig kontroll tagits bort och ersatts med avgift för uppföljande kontroll som inte var planerad och utredning av klagomål. (§ 2 p 4-5 och 11 § i SKL:s underlag till taxa för livsmedelskontroll).

Enligt den nya kontrollförordningen är avgiftsuttag möjligt för uppföljande kontroll som inte var planerad och utredning av klagomål med den begränsningen som framgår av art 83 p 1, där det anges att avgifter och pålagor för offentlig kontroll, eller annan offentlig verksamhet ska tas ut av aktören endast om kontrollen leder till att den bristande efterlevnaden bekräftas.

Av art 79. (1c) i nya kontrollförordningen framgår bland annat att de behöriga myndigheterna ska ta ut avgifter eller pålagor för den offentliga kontroll som ursprungligen inte var planerad och som

- har blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad hos samma aktör påvisats under en offentlig kontroll som utförts i enlighet med denna förordning
- utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

Avgift för annan offentlig verksamhet

Annan offentlig verksamhet är ett nytt begrepp som införs i den nya EU-förordningen men som kommer att genomföras i svensk rätt först senare. I begreppet ryms bl.a. registreringar, förelägganden som meddelas med anledning av en kontroll och hantering av sanktionsärenden. Eftersom begreppet ännu inte införts i livsmedelslagen finns bara möjlighet att ta ut särskilda avgifter för annan offentlig verksamhet när de omfattas av begreppen offentlig kontroll, prövning och registrering i nu gällande formulering av 28 § livsmedelslagen.

Finansiering

Enligt EU:s livsmedelsförordningar ska varje medlemsland ha en finansiering av livsmedels- och foderkontroll med tillräckliga finansiella resurser. I svensk livsmedelslagstiftning har därför bestämts att kommunerna ska ta ut en avgift för att täcka kommunens kostnader.

Avgifterna i avgiftsförordning (2006:1166) ska i grund och botten baseras på en timtaxa beräknad för att täcka myndigheternas kostnader för kontroll.

Avgiften för varje enskild anläggning beslutas av den kommunala nämnd som utför kontrollen, på grundval av en taxa som kommunfullmäktige bestämmer. Timtaxan ska därför beräknas och dimensioneras så att den skapar tillräckliga resurser för en effektiv och ändamålsenlig kontroll och för att kontrollmyndigheterna ska kunna uppfylla verksamhetskriterierna och bland annat ha tillgång till tillräckligt antal personal med nödvändiga kvalifikationer.

Timavgiften ligger till grund för allt uttag av avgifter inom kontrollen. Denna multipliceras i sin tur med kontrolltiden, vilket ger den årliga kontrollavgiften. Principen är att ju högre risk en företagares verksamhet utgör, desto större är kontrollbehovet ur redlighets- och livsmedelshygienisk synpunkt.

Livsmedelsverket modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar består av tre delar, en riskmodul, en informationsmodul och en erfarenhetsmodul. Klassificeringen utgår från den risk verksamheten utgör för produktsäkerheten och konsumentens hälsa och den erfarenhet som kontrollmyndigheten har av hur väl företagets system för egenkontroll uppfyller kraven i lagstiftningen.

Förvaltningens synpunkter

Som utgångspunkt gäller att nuvarande taxa som är beslutad av kommunfullmäktige den 18 december 2017 innehåller hänvisningar till den nu gällande kontrollförordningen (EG) 882/2004 behöver ändras före årsskiftet.

I taxan för offentlig kontroll ingår löner till den personal som medverkar i offentlig kontroll (medverkande personal inkluderar även administrativ personal, chefer och politiker, i de delar som avser livsmedelskontroll), kostnader för den personal som medverkar vid offentlig kontroll, inklusive kostnader för utrymmen, verktyg, utrustning, utbildning, resor och andra tillhörande kostnader samt kostnader för provtagning och laboratorieanalyser.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Avgiftsförordning (2006:1166)

Kontrollförordning (EU 625/2017).

Livsmedelslagen (2006:804)

Lagen om foder och animaliska biprodukter (2005:805)

Bilagor

Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningens område

Lillian Fagerhus
Tf Miljöchef

